

NEWSLETTER 9

Viitorul învățării pentru persoanele în vârstă din Europa: Învățarea din experiență

a II-a Conferință Pan-Europeană ForAge - o trecere în revistă

ForAge este o rețea multilaterală Europeană, creată cu scopul de a comunica și de a promova experiențe de învățare pentru persoanele în vârstă. A doua conferință pan-europeană internațională a avut loc la Budapesta, Ungaria, între 30 septembrie - 1 octombrie 2013.

Evenimentul a fost organizat la nivel local de către Trebag Property și Project Management Ltd, Ungaria și a coincis cu Ziua Internațională a ONU a Persoanelor în Vârstă la 1 octombrie. Conferința a examinat tendințele și evoluțiile în procesul de învățare de mai târziu în viață și ceea ce poate fi învățat din experiențele inițiativelor europene din acest domeniu. O gamă largă de prezentări interesante și workshop-uri pline de viață a făcut conferința deosebit de productivă și utilă.

După primirea participanților de către **profesorul John Benyon** de la Universitatea din Leicester, Marea Britanie (coordonatorul proiectului ForAge), conferința a fost începută de **Peter Kövesd**, Managing Director al Trebag Ltd, și **Zoltán Loboda**, șeful Autorității pentru învățământ, Departamentul Juridic și Administrație, Departamentul de Relații Internaționale al Guvernului maghiar.



Aranjarea scenei

"Guvernele lumii moderne concentrează finanțarea mai mult și mai mult pe educația

inițială și pregătirea pieței forței de muncă. Lasă acest lucru educația pentru persoanele în vârstă ca o investiție de lux în țările bogate?" Aceasta a fost o întrebare adresată de **Dr Alan Tuckett**, Președintele Consiliului Internațional pentru Educația Adulților (ICAE), în timpul prezentării sale a încercat să ofere câteva răspunsuri. El a vorbit despre tineri și nevoile de învățare pentru adulți, de alfabetizare a adulților și despre Forumul Social Mondial și a spus că "o altă lume este posibilă". Dr. Michael Sommer, manager de proiect al European Infonet pentru Educația Adulților, Germania, a vorbit despre experiența sa în schimbul de informații cu privire la educația adulților și persoanele în vârstă din Europa.

Dr. Koen DePryck, Vrije Universiteit Bruxelles și Centrul pentru Educația Adulților din Anvers, Belgia, a susținut că modelele tradiționale liniare de educație formală nu mai sunt suficiente și că o abordare bazată pe un sistem non-liniar în viitorul învățării pentru persoanele în vârstă este necesar, inclusiv, de exemplu, învățarea bazată pe comunitate, pe învățarea deschisă, non-formală și învățarea între generații.

Învățarea târzie din Europa

Jim Soulsby, Facilitator ForAge, Marea Britanie, a vorbit despre importanța învățării mai târziu în viață și locul rețelei ForAge. El a menționat că statisticile privind învățarea de mai târziu în viață au fost de multe ori colectate doar până la vârsta de 64 de ani. Doar 4 % din persoanele în vârstă din Europa sunt angajate în procesul de învățare. Există multe mărturii de la persoanele în vârstă cu privire la beneficiile învățării, dar foarte puține analize ale proiectelor de învățare. Unul dintre obiectivele ForAge este de a crea o platformă pe termen lung pentru accesarea de date și analiza lor în Europa, pentru a se asigura că învățarea târzie în viață este reprezentată și reprezentativă.

Martie 2014

NEWSLETTER 9

Viitorul învățării pentru persoanele în vârstă din Europa: Învățarea din experiență

a II-a Conferință Pan-Europeană ForAge - o trecere în revistă

Stefanie Steinbauer și **Claudia Unger**, de la Federația Austriacă pentru Nevăzători Viena, a făcut o prezentare izbitoare despre proiectul VISAL (Învățarea Activă pentru Seniori cu Deficiențe de Vedere). **Roger Estelle Curto** de la Escuder Mollon, Universitatea din Castellón, Spania, a introdus un set de instrumente de evaluare a oamenilor în vârstă - educație numită "EDU Îmbunătățirea calitatății vieții Seniorilor".

Focus pe Ungaria

Următoarea sesiune plenară s-a axat pe învățarea târzie din Ungaria. **Bálint Boga MD**, de la Fundatia Hospice din Budapesta, a susținut că prelungirea vieții înseamnă că persoanele mai în vârstă au nevoie să învețe și datele adunate au arătat că ei pot învăța. Un beneficiu al învățării este că persoanele mai în vârstă devin mai puțin dependente și mai mult independente. În Ungaria, speranța de viață este cu 23,4 % mai mare decât în urmă cu zece ani. Până la 15 % din persoanele de peste 60 suferă de demență, în timp ce 18% au simptome de depresie. 4.5 % din persoanele din grupul de vârstă de 55-64 de ani ia parte la programe de educație extracurriculară. Acest procent scade mai mult pentru grupul de vârstă 65-72 la 2,2 %.

Katalin Vámos, antrenor de fitness și de marketing, a prezentat date despre utilizarea internetului în rândul persoanelor de peste 50 de ani în Ungaria. Doar 20 % din oameni 50+ folosesc internetul în mod regulat, dar 61% dintre ei au profile de social media.

Pentru a încheia această sesiune de conferință **profesorul József Jászberényi**, Director al Centrului de Cercetare pentru Gerontoeducație de la Colegiul Regele Sigismund de la Budapesta, a susținut o prezentare cu privire la persoanele în vârstă și educația din Ungaria. O problemă pe care a identificat-o a fost faptul că această

educație nu are loc în colegii sau universități, deoarece acestea nu sunt interesate de persoanele în vârstă, dar se desfășoară în centrele comunitare. Prima zi a conferinței s-a încheiat cu întrebări și discuții, urmate de o recepție.

Sărbătorirea Zilei ONU a persoanelor în vârstă

A doua zi a conferinței a început cu o prezentarea doamnei **Zsófia Pustztai MD**, șeful Biroului Organizației Mondiale a Sănătății de la Budapesta. Tema acestei sesiuni plenare a fost "îmbătrânirea activă adaugă viață sănătoasă anilor". Pentru OMS oamenii cu vârsta foarte înaintată constituie unul dintre cele două cele mai vulnerabile grupuri de vârstă. Planul de acțiune OMS privind îmbătrânirea sănătoasă aduce îmbătrânirea activă în centrul atenției. Pentru OMS, vârsta cronologică nu este markerul de îmbătrânire și susține că politicile statelor ar trebui să țină cont. Raportul ONU "o viață demnă pentru toți" evidențiază beneficiile pentru societate din contribuțiile persoanelor în vârstă.

Următoarea sesiune a fost susținută de profesorul **Franz Kolland**, Universitatea din Viena, Austria, care a vorbit despre beneficiile învățării târzie în viață. El a raportat că învățarea este o ocupație continuă în viață și că învățarea pe tot parcursul vieții poate schimba imaginea omului care îmbătrânește. O serie de studii au demonstrat efectele pozitive ale educației asupra memoriei episodice și, de asemenea, că învățarea continuă îmbunătățește sănătatea. Cei care practică educația târzie în viață solicită asistență medicală mai devreme și evită auto-diagnosticul. De asemenea, ei se recuperează mai ușor după boli. Învățarea pe tot parcursul vieții promovează incluziunea socială,

Martie 2014

NEWSLETTER 9

Viitorul învățării pentru persoanele în vârstă din Europa: Învățarea din experiență a II-a Conferință Pan-Europeană ForAge - o trecere în revistă

contracarează riscurile sărăciei, îmbunătățește egalitatea de șanse și schimbă imaginea negativă a îmbătrânirii. Principala constrângere privind învățarea tarzie în viață este sărăcia. Este de asemenea adevărat că învățarea poate fi incomodă pentru persoanele în vârstă și că educația poate aduce înapoi amintiri dureroase.



Sesiuni de workshop

Cea de a doua după-amiaza a conferinței a fost dedicată atelierelor de lucru în paralel, conduse și facilitate de către partenerii ForAge.

Învățarea post-conflict și rolul persoanelor în vârstă: Au fost exemple din Irlanda, Portugalia și Ungaria. Participanții au declarat că toată lumea în UE a fost cînva într-o situație post-conflict, direct sau indirect, și persoanele în vârstă au un rol central în construirea de punți cu generațiile mai tinere.

Oamenii mai în vârstă și Erasmus+: Participanții la atelier au constatat că programul Grundtvig UE a avut succes, nu în ultimul rând în ceea ce privește persoanele în vârstă. Dar există temeri că în noul program Erasmus+ persoanele în vârstă vor fi mai puțin incluse. Rolul ForAge este de a crea rețele, a crește gradul de conștientizare prin lobby, și cooperarea cu alte rețele.

Nevoile de învățare ale persoanelor în vârstă din minorități etnice, migranți și comunitățile de romi: participanții au ajuns la concluzia că în interiorul acestor grupuri de minorități persoanele în vârstă suferă de pe urma excluderii sociale și sunt dezavantajate. Explorarea de rădăcinilor lor etnice, istoria și experiențe lor ar ajuta să facă conexiuni între grupurile minoritare și cultură. Educația adulților ar trebui să contribuie pentru a facilita acest lucru.

Învățarea și formarea persoanelor în vârstă în îngrijirea sănătății și Îmbunătățirea Sănătății Mentale: Au fost trei contribuții interesante din cu privire la formarea de formatori în lucrul cu persoanele în vârstă în locații speciale. Participanții au sugerat că ForAge ar putea să colecteze și să publice povestirile participanților și gândurile persoanelor care se ocupă de îngrijire.

Învățarea între generații: au fost prezentate trei exemple de bună practică. Tema comună a fost că învățarea nu ar trebui să fie văzută ca fiind doar pentru copii, ca exista o serie de subiecte pe care persoanele în vârstă le pot învăța de la copii, cum ar fi TIC, învățarea din fapte și învățarea socio-culturală. O constatare suplimentară din discuție a fost că mediile de învățare variate și non-formale sunt de multe ori mai inspirate decât cele formale.

Rolul tehnologiei informației în procesul de învățare mai târziu de viață: În timpul acestui atelier a fost discutată utilizarea TIC de către seniorii din Europa și extinderea proiectelor în noi țări europene.

Martie 2014

NEWSLETTER 9

Viitorul învățării pentru persoanele în vârstă din Europa: Învățarea din experiență a II-a Conferință Pan-Europeană ForAge - o trecere în revistă



Ascultarea cursanților

În urma atelierelor de lucru, a existat o sesiune plenară despre vocile elevilor. **Mariana Matache**, de la Asociația EUROED din București, a prezentat proiectul "Cetățeanul în primul rând". Proiectul a desfășurat seminarii locale cu privire la democrație și parteneriate, cu scopul de a auto-organiza și responsabiliza cetățenii români în a face proiecte. Au fost gândite planuri de acțiune locală și proiecte de auto-organizare, de exemplu, cu privire la curățarea străzilor, stabilirea de grupuri de acțiune locală formate din seniori și burse pentru copiii din familiile cu venituri mici. **Profesor Ionut Popa**, de la Asociația EUROED din București, a explicat că în era post-comunistă oamenii încep să învețe să se ocupe de inițiative locale pentru ei înșiși. A fost format, de exemplu, un grup pentru un ziar local, un club al oamenilor în vârstă și un centru cultural.

Sean Dillon de la Age & Opportunity, Dublin, Irlanda a explorat proiectul "Conțați pe noi". Scopul proiectului a fost de a evalua modul în care persoanele în vârstă ar putea fi angajate să încurajeze sănătatea și bunăstarea și să-și folosească abilitățile în beneficiul comunității locale. Acesta a arătat că persoanele în vârstă s-au angajat în procesul de învățare pentru activități de agrement, dar nu în angajament

civic. Recomandările au inclus formarea facilitatorilor pentru a încuraja angajamentul civic, în special în rândul persoanelor de peste 75 de ani, pentru a încerca să ajungă la persoanele mai în vârstă marginalizate și pentru a crește numărul de oameni implicați.

Au urmat încă două prezentări. **Ildikó Berény**, doctorand în Ungaria, a susținut o prezentare despre posibilitățile de învățare pentru persoanele în vârstă prin metode de instruire în Penitenciarul Márianosztra. Sunt deținuți în această închisoare persoane cu un nivel de educație foarte scăzut; 14% nu au terminat școala primară. Instituția a încurajat cursurile de educație și formare profesională. Au fost rezultate bune: cei care învață au raportat că le-a crescut stima de sine, ceea ce duce la o mai bună comunicare și incidente de de mai mică amploare și violență scăzută. A urmat, **Zbigniew Durczok**, SMZK Krzeszowice, Polonia, a vorbit despre Universități Vârstei a treia (U3A) în Polonia. Primul U3A din Polonia a fost înființat în Varșovia în 1975 și acum au 385 universități U3A, aflate în principal în orașele mari, susținute în mare parte de către autoritățile locale, regionale și naționale și a Băncii Naționale. Au fost 3 tipuri de universități U3A: organizații independente, bazate pe organizațiile universitare și grupurile din biblioteci. Există, de asemenea, cooperarea între generații, cu elevii care învață persoanele în vârstă pentru beneficii reciproce. Numărul de persoane în vârstă au deschis discuția despre o Universitate pentru vârsta a patra.

Sesiunea de închidere

La sesiunea de închidere, s-a creat o stare generală bună despre conferință, prezentările și sesiunile de atelier. Cei prezenți au fost de acord că au auzit o mulțime de informații utile și idei practice, iar discuțiile au fost extrem de fructuoase și stimulante.

Martie 2014

NEWSLETTER 9

Viitorul învățării pentru persoanele în vârstă din Europa: Învățarea din experiență a II-a Conferință Pan-Europeană ForAge - o trecere în revistă

Jim Soulsby a rezumat rezultatele conferinței și a observat că a încurajat discutarea de noi perspective. Exemple de bune practici și cercetări interesante au fost împărtășite.

Profesorul John Benyon a felicitat vorbitorii cu privire la calitatea lucrărilor expuse și a comentat cu privire la atelierele de lucru și discuțiile care au avut loc arătând valoarea lor. Au existat unele povești inspirante despre oamenii care învață mai târziu în viață. El a mulțumit în special **Barbarei Varga-Pinter**, organizatorul de conferinței, pentru munca ei care a făcut conferința să aibă atât de mult succes.

Mai multe informații despre conferința și prezentările pot fi găsite pe site-ul ForAge: www.foragenetwork.eu

Manuela Hinterberger

ForAge partner, bia-net, Graz, Austria

March 2014

manuela.hinterberger@bia-net.org

Martie 2014